

Sprememba sloga citiranja v Zdravniškem vestniku

Change of citation style in Zdravniški vestnik

Nana Turk

Nana Turk,
Medicinska fakulteta,
Centralna medicinska
knjižnica, Ljubljana

Zdravniški vestnik je po klasifikaciji Javne agencije za raziskovalno dejavnost RS (ARRS) znanstvena revija, ki prinaša različne tipe znanstvenih prispevkov. Za znanstvene revije nasploh velja, da jih izdajo akademska ali druge znanstvene ustanove. Revije so večinoma specializirane in pokrivajo eno ali več znanstvenih področij. Širok izbor znanstvenih področij pokrivata reviji Nature in Science, ki sta začeli izhajati v drugi polovici 19. st. V to kategorijo širokega izbora znanstvenih področij spada tudi slovenska revija Zdravniški vestnik, ki že 87 let dviga in utrjuje kakovost slovenske medicine.

Glavna značilnost znanstvenih revij je znanstveno recenziranje, ugled znanstvenih revij pa je odvisen od vplivnosti objavljenih raziskav. Najbolj uveljavljena mera za vplivnost je faktor vpliva (*angl.* Impact factor, IF), ki ga pripravlja podjetje Thomson Reuters. Faktor vpliva je mera, ki opisuje, kolikokrat so članki, objavljeni v znanstvenih revijah, citirani.

Citiranje pomeni, da avtorji v besedilu vsako navajanje trditev, misli in dognanj drugih podprejo s citati, na koncu pa jih navedejo v seznamu literature in virov. Navedene reference povedo, katero literaturo je avtor uporabil, ali je uporabil relevantne vire ter dal priznanje oz. kritiko obravnavanim virom.

Revije imajo različna pravila za navajanje virov, ki se ravna po nekaj osnovnih sistemih glede na sistematiko znanosti. Humanistika uporablja večinoma harvardski, medicina pa vancouverški slog citiranja in navajanja virov. Za vancouverški slog je značilno, da prikaže citirana dela s številkami v besedilu, v seznamu literature pa so navedena dela razvrščena po teh zaporednih številkah.

Vancouverški slog (v izvorniku „Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals“) je skupina urednikov iz nekaterih večjih biomedicinskih revij začela razvijati leta 1978 na srečanju v kanadskem mestu Vancouver. Udeleženci so se odločili za enotne tehnične zahteve rokopisov, ki jih avtorji pošiljajo reviji. Zahteve, ki so vključevale tudi navodila za citiranje in navajanje seznamov literature in jih je v imenu vancouverške skupine izpolnila Nacionalna knjižnica za medicino iz Bethesda, so bile prvič objavljene v začetku leta 1979.

Od leta 1984 uporablja tudi Zdravniški vestnik za navajanje virov modificirana pravila vancouverškega sloga. Avtorji, ki pošiljajo prispevke v naše uredništvo, večino svojih člankov objavijo v priznanih tujih revijah, kjer z manjšimi oz. večjimi spremembami uporabljajo vancouverški slog citiranja. To pomeni, da so avtorji navajeni uporabljati zapise v ce-

loti v angleščini. Ker pa so modificirana pravila Zdravniškega vestnika vsebovala v nekaterih enotah tudi del zapisa v slovenščini in nekatera ločila drugačna od originalnih, so imeli avtorji nekaj problemov z upoštevanjem pravil. Danes je trg preplavljen s številnimi orodji za urejanje referenc, ki so jih razvili iz preprostega razloga, da avtorjem pomagajo, da se osredinijo na vsebino prispevkov in da ne izgubljajo časa z zapletenimi pravili navajanja virov.

Avtorjem, ki objavljajo prispevke v naši reviji, želimo olajšati ta formalni del prispevka, da bodo viri navedeno pravilno.

V uredništvu smo se odločili, da bomo originalna vancouverška pravila za navajanje virov uvedli že v marčevski številki. Prenovljena navodila za avtorje so dostopna na spletni strani Zdravniškega vestnika na novem skupnem spletnem portalu Slovenskega zdravniškega društva. V navodilih so prikazani tudi primeri navajanja referenc.

Avtorjem svetujemo, da poiščejo reference v bibliografskih bazah, nato pa jih uvozijo v izbrano orodje za urejanje referenc, kot so npr. Endnote, Mendeley, Zotero. Pri oblikovanju referenc naj

uporabijo bibliografski slog Vancouver. Reference, ki niso zastopane v bibliografskih zbirkah, kot so npr. slovenski članki, prispevki s konference ipd. se s pomočjo orodja lahko oblikujejo tudi ročno. Vsako orodje ima definirana polja, v katera se vnesejo ustrezne vrednosti. Orodja imajo za te namene posebne obrazce, v katerih so polja poimenovana, zato je potrebno le izpolniti prazna mesta. Nato orodje iz teh podatkov oblikuje referenco, ki ustreza pravilom.

Avtorjem, ki ne bodo uporabljali orodij za urejanje referenc, bodo v pomoč pravila, ki smo jih objavili v navodilih. Če bo potrebno uporabiti vir, ki ga avtorji ne bodo našli v bazi podatkov in ne bodo vedeli, kako ga pravilno navesti, si bodo lahko pomagali s podrobnejšimi navodili na spletni strani Citing Medicine – NCBI Bookshelf <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK7256/>. Pravila, ki jih izdeluje Nacionalna knjižnica za medicino, upoštevajo vse izjeme in se sproti dopolnjujejo.

S tem korakom želimo olajšati delo tako avtorjem kot urednikom oz. recenzentom in pričakujemo, da ne bo večjih težav zaradi sprememb. Seveda pa bomo avtorjem vedno na voljo z nasveti.